

Ärende

Fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2012 inom ramen för kultursamverkansmodellen

Part

Regionförbundet Östsam, org.nr. 222000-1495, Box 1236, 581 12
Linköping

Kulturrådets beslut

Statens kulturråd beviljar Regionförbundet Östsam statsbidrag med 64 905 000 kronor att fördelas i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Utbetalning av statsbidraget sker kvartalsvis, utan rekvisition, till det plus- eller bankgirokonto som angivits i framställan.

Övriga villkor för beslutet om att bevilja statsbidrag framgår av *beslutsbilaga 1*.

Framställan

Regionförbundet Östsam inkom den 8 november 2011 med en regional kulturplan som beskriver regionens prioriteringar i fråga om regional kulturverksamhet och fördelning av statliga medel i anslutning till denna. Kulturplanen har sammanställts och beslutats av Regionförbundet Östsam. Planen har tagits fram i samverkan med regionens kommuner och efter samråd med bl.a. företrädare för regionens professionella kulturliv och den ideella sektorn. Kompletterande information har lämnats den 16 december 2011.

Ärendets beredning

Samråd i detta ärende har skett med myndigheterna/organisationerna i samverkansrådet. Samverkansrådet består av Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungliga biblioteket, Konstnärsnämnden, Länsstyrelserna (representerade av Länsstyrelsen i Södermanland) samt Kulturrådet. Diskussioner har även förts med Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) och Ideell Kulturallians.

Ärendet har beretts inom Kulturrådets kansli och med samverkansrådets parter inför beslut av Kulturrådets styrelse.

Skäl för beslutet

Tillämplig reglering m.m.

Kulturrådet disponerar under budgetåret 2012 medel för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet under anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* som uppgår till 1 278 295 000 kronor.

Kulturrådet beslutar om fördelning av detta statsbidrag till landstingen respektive Region Gotland med stöd av lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet samt i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Regionförbundet Östsam har inkommit med en regional kulturplan och är enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet berättigade att ta emot och vidarefördela statsbidrag enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ur anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*.

Utgångspunkt för bedömning

Syftet med fördelningen av statsbidraget är enligt 6 § i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Bidragsgivning enligt denna förordning ska främja en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

De nationella kulturpolitiska målen är att: kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha

möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken: främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor; främja kvalitet och konstnärlig förnyelse; främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas; främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan; samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I förordningen (2007:1186) med instruktion för Kulturrådet anges att myndigheten i sin verksamhet ska integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2012 framgår att regeringens kulturpolitiska prioriteringar under mandatperioden är: barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen.

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Kulturrådet har i beredningen tagit fasta på de utgångspunkter för kultursamverkansmodellen som presenterades i Kultursamverkansutredningen, att det statliga stödet bl.a. ska syfta till att utveckla den kulturella infrastrukturen, främja en regional mångfald genom att de skilda förutsättningar som kulturlivet har runt om i landet tas tillvara på bästa sätt och ge möjligheter för kulturskapare i hela landet att arbeta och utveckla sitt konstnärskap.

Enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska kulturplanerna utarbetas efter samråd med det civila samhället och det professionella kulturlivet.

Enligt Kulturrådets bedömning bör det framgå av kulturplanen hur landstinget definierat civilsamhället och därmed också vilka man vänder sig till i dialogen. Vidare bör syftet med dialogerna framgå. Samtalet som förs med det civila samhället måste ske på villkor som passar bägge parter.

Landstingens ansvar är i första hand att diskutera med de parter som företräder en regional nivå.

På samma sätt som samråden med det civila samhället bör struktureras, måste också samråden med de professionella kulturskaparna ges en struktur. För några län kan ett samarbete som går över länsgränserna vara ett fruktbart sätt att arbeta med de professionella kulturskaparna. I utredningen "Spela samman" talas om att gruppen med professionella kulturutövare ska ges möjlighet att uppmärksamma kulturskaparnas roll i samhället och lyfta fram kulturens egenvärde. Samråden med de professionella kulturskaparna är en viktig länk för att kunna upprätthålla principen om armlängdsavstånd.

Enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet.

Regeringen har under 2011 presenterat en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016. Kulturrådet har som sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att stödja och driva på arbetet med att nå målen inom de delar av kulturområdet som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde. Målen som ska uppnås är att:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster tillgänglighetanpassade senast 2016.

Kulturrådet gör under början av 2011 bl.a. med hjälp av landstingen/regionerna en kartläggning av området, en så kallad nollvärdesmätning. Arbetet med att förverkliga funktionshinderspolitikens mål bör fortsättningsvis finnas beskrivna i kulturplanerna.

Utgångspunkt för beräkningen av medelstillelningen 2012 är det statliga verksamhetsbidrag som 2011 beviljades de regionala kulturverksamheter som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömning

Kulturrådet har tillsammans med samverkansrådet granskat Östergötlands läns regionala kulturplan.

Kulturrådet konstaterar att kulturplanen har tagits fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med kulturlivet samt den ideella sektorn i enlighet med förordningen.

Enligt Kulturrådets bedömning finns de sju områden som statsbidraget avser beskrivna i kulturplanen, vilket ger goda möjligheter till ökad samverkan inom kultursektorn och kan även utgöra en kraft i den lokala och regionala utvecklingen. I relation till de nationella kulturpolitiska målen och efter dialog med samverkansrådets parter har Kulturrådet valt att särskilt belysa följande delar av kulturplanen.

Inom scenkonst- och musikområdet finns ambition att verka för såväl konstnärlig utveckling som tillgänglighet till kulturutbudet. För att främja den kulturella infrastrukturen och tillgången till scenkonst och musik planerar Östergötland att arbeta med arrangörsutveckling, bl.a. genom att formalisera samarbetet mellan Riksteatern Östergötland, Östgötamusiken och Östgötateatern.

Den konstnärliga utvecklingen främjas bl.a. genom ung scen/östs verksamhet för barn och unga och Vadstena-Akademiens internationella utvecklingsarbete inom musikteaterområdet. Östergötland har även som ambition att stärka och utveckla dansområdet.

Östergötland planerar att ta fram en ny museistrategi. Man vill förtydliga Östergötlands museums regionala uppdrag och se över hur fler kulturarvsaktörer kan bli en regional resurs. Museet har ett brett uppdrag som den institution som ska stå för en sammanhållen berättelse om Östergötlands utveckling genom historien. Museet ses som en resurs för skola, hembygdsrörelse och forskare och ska bedrivas så att den är en tillgång för invånare i hela regionen. Östergötlands museum driver nätverket Kulturarv Östergötland.

Inom bild- och formområdet kommer ett handlingsprogram att utarbetas. Östergötland vill även stärka samarbetet mellan institutionerna och det fria kulturlivet inom bild- och formområdet samt satsa på unga utövare. Bild-

och formområdet är ett av de fem utvecklingsområden regionen preciserat för de kommande åren.

Östergötlands arkivförbund (ÖLFA), som har en viktig sammanhållande roll för länets enskilda arkiv, arbetar med fortbildning för förenings- och lokalthistoriska arkiv. Ett mål som regionen har för kulturarvssektorn i Östergötland är att utveckla nätverket Kulturarv Östergötland och den webbplats som är en central del för nätverket.

Inom filmområdet är arbetet med filmpedagogisk verksamhet, främjande av spridning och visning av kvalitetsfilm samt talangutveckling prioriterat. Ambitioner finns om att utveckla samarbetet mellan filmen och andra kulturella uttryck. För att främja ett varierat filmutbud planerar Östergötland att medverka till att det etableras och drivs komplementsbiografer i länets större kommuner.

Den hemslöjdsfrämjande verksamheten är framåtsyftande och ger goda möjligheter för samverkan mellan konst slöjd, konsthantverk och design. Östergötland har som ambition att utveckla verksamheten vid Hemslöjdsgården och etablera en inkubator för hela formområdet. Barn- och ungdomsverksamheten är stark med såväl bredd som kvalitet. För att nå nya målgrupper samarbetar man bl.a. med ett kommunalt bostadsbolag. Man har även som ambition att utbilda fler slöjdpedagoger.

Den regionala biblioteksverksamheten arbetar för att utveckla samverkan för att öka kvaliteten och tillgängligheten till bibliotekens tjänster, speciellt med fokus på jämlik tillgång, digital delaktighet och livslångt lärande. Man samverkar även med andra aktörer inom kulturområdet för att stimulera intresset för litteratur, läsning, och eget skapande. En ny regional bibliotekswebb och gemensamt biblioteksdatasystem ska bredda utbudet och öka tillgängligheten.

Östergötland avser under perioden att bredda och utveckla planen till fler områden. Man vill att politiken ska beredas möjlighet att delta i en mer omfattande dialog och att dialogen ska utökas till att omfatta även universitet och näringsliv.

Regionförbundet beskriver att de tre kommande årens utvecklingsarbete i huvudsak kommer att ske inom fem områden: Barn och unga, konsten, samspelet mellan det regionala kulturutbudet och den lokala kulturen, behovet av en regional plattform för utvecklingsfrågor inom kulturområdet och scenkonsten.

Regionförbundet Östsam har angivit att den regionala och kommunala medfinansieringen räknas upp. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att även de statliga bidragen räknas upp med 1 procent.

Kulturrådet föreslår att Regionförbundet Östsam beviljas statsbidrag med 64 905 000 kronor, som Regionförbundet Östsam enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska fördela till verksamheter som får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman.

Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Kerstin Brunnberg och ledamöterna Benny Fredriksson, Charlotte Gyllenhammar, Karin Helander, Tebogo Monnakgotla, Lars Strannegård, Mats Wallenius och generaldirektören Kennet Johansson. Ärendet föredrogs för styrelsen av koordinatörerna Lisa Poska och Erik Åström.

I beredningen av ärendet har även avdelningschefen Benny Marcel, enhetscheferna Mika Romanus och Signe Westin, koordinatörerna Lotta Brilioth Biörnstad, Emma Larsson och Ellen Wettmark samt handläggarna Cay Corneliuson, Anna Eineborg, Eva Ottosson, Jelena Jesic, Siv Junback, Jochum Landin, Magnus Lemark, Anna Selvåg, Per Svenson och Julia Sundberg deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kerstin Brunnberg

Lisa Poska

Erik Åström